

İNSANA SAYGI

Her insanın ;

- yaşam
- eğitim
- düşünce
- özel yaşamın gizliliği
- sağlık
- inanç
- ekonomik

Hakkı Var.

SAYGI KONULU HİKAYELER

Fatih Sultan Mehmet, bir gün veziri Mahmut Paşa'yı yanına alarak hocası Akşemseddin'i ziyarete gitmişti. Akşemseddin, Padişah içeri girdiği halde ayağa kalkmamıştı. Bir süre geçtikten sonra Akşemseddin, Fatih'in huzuruna gitti. Padişahın yanında Mahmut Paşa'da bulunuyordu. Fatih hemen ayağa kalkarak hocasına yer gösterdi. İki olayı kıyaslayan Mahmut Paşa dayanamayıp sordu:

- Hünkârım, hocanız geldiğinde siz ayağa kalktınız. Hâlbuki siz onun yanına gittiğinizde o ayağa kalkmaz. Sebebi ne ola?

Fatih şöyle cevap verdi:

- Hocam Akşemseddin'e saygı göstermemek elimde değil. O yanıma geldiğinde gayri ihtiyari bir heyecan kaplar ve farkında olmadan kendimi ayakta bulurum. O ise, ilmin izzetini korumak için bana ayağa kalkmaz, buyurdu.

FATİH'İN HOCASINA SAYGISI

29 Mayıs 1453 sabahı son hücum emri ile birlikte İstanbul Osmanlı'ya teslim olmuştu. Fatih, hocası Akşemseddin Hazretleri ile birlikte, coşkulu bir törenle İstanbul'a giriyordu. Bizans halkı ve kadınlar yollara dökülmüş, genç Fatih'i selamlıyor, üzerine çiçekler atarak onu tebrik ediyorlardı. Hatta Fatih İstanbul'a girerken, yer yer Bizans halkı öndeki "Akşemseddin"i padişah zannediyor, Akşemseddin "hükümdar arkada" işaretini yapınca, Fatih de edep, terbiye ve inceliği ile, şöyle karşılık veriyordu:

-Evet, hükümdar benim, lâkin o da benim Hocam'dır.

Sultanın Karşısında İken

Birgün İslâm âlimlerinden Ali Dekkak hazretlerine sordular:

– Namazda iken, sinek kovalayan kimse için ne dersiniz? -Allahüteâlânın huzurundaki edep, Ayaz adındaki bir Türkün, Sultan Mahmud-i Gaznevi'nin yanındakinden az olmamalıdır. Şöyle anlatırlar:

”Ayaz isminde bir genç, bir gün Sultan Mahmud-i Gaznevi'nin resmi hizmetinde bulunurken, aniden ayakkabısının burnunu salladı. Sultan, Ayaz'ın bu haline şaşıtı. O zamana kadar kendisinden hiçbir zaman edepsizlik görmemişti. Sultan fırsatle, Ayaz'ın bir özrü olduğunu anladı. Memurlarından birisine Ayaz'ı takip edip, durumu incelemesini emretti. Sultanın adamı, Ayaz'ı takip etti. Ayaz bir köşeye çekilip, ayakkabısını çıkardı. İçinden bir akrep düştü. Ayaz, ayakkabısıyla akrebi ezerek,

– Bugün, bana Sultanın huzurunda edebimi bozdurdun. Bugüne kadar sultanın huzurunda bir edepsizliğim görülmemiştir” diyordu. Memur, durumu Sultan'a arz etti. Ayaz geri dönünce Sultan:

– Ey Ayaz! Bugün niçin edepsizlik yaptın? Ayağımı hareket ettirdin, durdun? dedi. Ayaz özür diler bir eda ile cevap verdi:

– ‘Kabahat işlemek hizmetçilerin, kölelerin işindedir. Affetmek ise, sultanların şânındandır’.

– Akrep hikayeniz bize ulaştı, deyinice:

-Madem ki, haberiniz oldu anlatayım: Sizin saltanat ni’metlerimize kavuşmuş biriyim. Akrep yedi defa ayağımı soktu, dayandım. Ayağımı oynatmadım. Sekizincisinde takatım kalmadı. Ayağımın ucunu yerden kaldırdım.

Yavuz Sultan Selim’in Sina Çölü’nü Geçmesi

Yavuz Sultan Selim, Mısır Memlûkleri’nden, daha önce İran’a yardım etmeyeceklerine dâirahid almıştı. Onlar, bu ahdi bozduklarından üzerlerine yürüdü. Memlûk ordusu ile Mercidabık Ovası’nda karşılaştı. Onları, kesin bir şekilde mağlûb etti.

Ancak, bu zaferin ikmâli için Mısır’a ulaşması stratejik bir zarûretti. Bunun içinse korkunç Sînâ Çölü’nü geçmek gerekiyordu. O, bu güç işi, hiçbir zâyiat vermeden, herhangi bir ikmâl güçlüğü çekmeden 13 günde başardı. Büyük bir askerî dehâ sayılan Napolyon bile, Yavuz’dan 300 yıl sonra bu işi başaramamış ve Fransız askerleri susuzluktan çıldırarak birbirlerini vurmuşlardır. Birinci Cihân Harbi’nde, yeni tekniğin verdiği imkânlarla bile bu çölün, ancak 11 günde geçilebilmiş olması düşünülürse, Yavuz’un yaptığı işin azameti daha iyi anlaşılır.

Paşalar ve askerde bu çölün nasıl geçilebileceğine dâir büyük tereddüdler vardı. Bu amansız çöl, sanki gündüz cehennem; gece ise, bir buz diyârı idi. Artı 50 ile, eksi 20 arasında değişen bir iklimesahipdi. O sanki kumdan bir denizdi. Lâkin Yavuz Sultan Selim’in azmi ve kat’î kararı ile çöle girildi.

Bir müddet sonra Yavuz Sultan Selim, atından indi, yürümeye başladı. Askerî erkân, hayret ve dehşet içinde idi. Atların bile kanının kaynadığı, zor yürüdüğü bu çölde Sultan, niye atından indi, yürümeye başladı? diye fısıltılar başladı. Bu dehşet içinde askerî erkân da, atlarından inip yürümeye başladı. Paşalar, Yavuz Sultan Selim Han’ın yakın arkadaşı Hasan Can’a:

“–Ne olur Hünkâr’a sor. Bu acep ne iştir?” dediler. Hasan Can, Yavuz Sultan Selim’e merakla, bu hâlin neyin nesi olduğunu sorunca, Yavuz Sultan Selim:

“–Hasan görmüyor musun; önümüzde Allâh’ın Rasûlü Fahr-i Kâinât -sallâllâhü aleyhi ve sellem- Efendimiz yürüyor?!. O Âlemler Sultanı yaya yürürken biz nasıl at üzerinde olabiliriz?..” dedi